

Psalterij min⁹ beate virginis

no. vt me q̄d̄ soleris. q̄ cūctoꝝ misereris
Aue virgo lux iustorū. tu quæsa suporū glori
 anter introisti. z vt regnes resedisti
Aue cui dñator. rex celoꝝ habitator. in pen
 ni dedit iure. om̄is scepsa creature
Aue h̄go bñdicta. quā nō traxit ad delicta.
 rex iste torres van⁹. ros d̄currēs flos mū
 danus.
Aue syon mōs sublimis. elenata h̄go nimis
 z in celis pncipatū. ius usurpās z pmatū.
Aue virgo quā pflauit. z pflādo fecūdauit.
 austri acti spiritali. xp̄o flore virginali
Aue plena grāz. dom⁹ septē colūnax. di ma
 nu fabricata. nec ab eo violata
Aue palmes vritis vere. bona syon me vide
 re. cūct̄ h̄go fac dieb. vt abūdēlet. rebo
Aue virgo mar̄ stella. dona vires doce bel
 la. fac me dōze p̄liari. z ne sinas expugnari
Aue h̄go spes hūana. p̄me v̄tos fluct⁹ plāa.
 vt enīc̄ mūdi vndis. emergam⁹ d̄ pfūdis
Aue virgo cui⁹ sc̄ns. nūc̄ fuit d̄phēlus.
 arrogāter eleuari. aut iniuste gloriari
Aue virgo dina poli. cui⁹ de⁹ sibi soli. habi
 tandū cor elegit z libēter ibi degit
Aue virgo ras vngēti. lā in orā vestiūti. vñ
 ctionē qua abūdas. supplicam⁹ vt insfundas
Aue virgo q̄ ad pura. ad colēdū p̄cū thura.
 deo man⁹ extulisti. cui m̄ extitisti
Aue h̄go pia tota. da vt mente te deuota. et
 amore sp̄ puro. laudē nūc̄ z in futuro.
Aue celū spiritale. sūmū intellexuale. tu mōs
 ille nō incilus. tu celestis padifus
Aue m̄ h̄go vera. doce mete me sincera. sy
 on sp̄ recordari. nō de mūdo meditari
Aue noui m̄ adā. cui⁹ p̄cor vt euadā. i meiu
 stam vltione. p̄ me reddas rōnem
Aue mater pietatis. p̄ te nostre cecitat̄. nor
 vt dies illustref. malū oīne. xp̄ulsef
Aue digna p̄dicari. nō me sinas supplantari
 z ne ruāt ad excessus. meos h̄go rege gress⁹
Aue h̄go cor ornatū. veta q̄so ne p̄ctim. ver
 bis parē excusare. doce linguā refrenare.
Aue h̄go da p̄ lucū. mūdi h̄b̄ hinc eductuz
 phebi vltu clariora. me videre xp̄i ora
Aue regū alta proles. tu me h̄go sicut soles
 ad te salua fugiente. sua tibi p̄cidentem
Aue arbor mire culta. virgo pollens laude
 mīta. i q̄ d̄ cū descedit. fedū nibil d̄phēdit
Aue h̄go q̄ lactasti. suaue lumē qd̄ gustasti. z
 in celo mēte fixa. stella sole es enixa
Aue botrū ferēs vīt̄. q̄ quā pulsa mūdi sit̄.
 lux est cec̄ restaurata. z libertas vīt̄ data

Aue felix in septenas. sparsa stellas q̄s sere
 nas. xp̄iani orbis rura. luce nūc̄ occasura
Aue rex potēs diva. mēse dei tu conuina. tu
 medullā da frumēti. tecū mīhi discubenti.
Aue tota dealbata. virgo cui p̄pata. luna ni
 gra reputat̄. sol cū stellis obscurat̄
Aue h̄go q̄ letaris. z exultas gliaris. da vir
 tutū tot vngētis. in cubili tue mētis.
Aue syd⁹ principale. alma dei mater vale. i
 eternū etnoꝝ. digno sono cymbalop̄. amē,

Ep̄licit psalterij min⁹ h̄gis gloriose
editiū a sancto Bonaventura.

Incepit declaratio terminorū theologie
sancti Bonaventure.

Bni potens De
 us pater fil⁹ z spūsctūs vñus
 est de⁹. nā i vñitate nature nu
 merali ē realis pluralitas pso
 naz. quāz p̄ma sc̄z pat̄ a nullo
 est. pducta nec pducibilis. nec genita nec gē
 nerabilis. nec spirata nec spirabilis. nec cre
 ata nec creabil. **S**ecūda psona sc̄z fil⁹ ē ge
 nita a p̄re naturali. pductiōe. naturali fecun
 ditate intellect⁹ p̄ memoriam. **T**ertia psona. s.
 spūsctūs est spirata a p̄re z filio. non genita
 nec creata sīc nec secūda psona ē creata nec
 spirata. **E**ssentia aut̄ divisa est sūme vna.
 id est. nullo mō diuisibil in plures essentias
Sc̄do est sūme simpler. i. nō cōposita ex m̄
 tis rebo distinc̄s. a se inuicē re. nec cōponibi
 lis cū rebo a se re distinc̄s. q̄cqd̄ est in cappe
 sui infinitatē est vna res cū ea. **T**ertio est i
 mensa. i. ipa p̄ seipam est p̄nis om̄i rei. z pso
 na p̄ ipam opaſ in om̄i re z manutenet z in
 telligit oīa. **Q**uarto ē eterna. i. nō incepit nec
 desinet. simul z semel om̄es pfectōes indi
 sibilis cōtineat. **Q**uinto est icōmutabil. i. nec
 substancialis nec accidētalit mutabil. nec ge
 nerabilis nec corruptibil. nec aliq̄ mō pfecti
 bilis v̄l defectibil. **S**exto ē necessaria. i. ipa
 nō p̄t nō esse. nec aliq̄d ab eo deficere. z oīs
 sua actio est ipa essentia z necessaria. licet ter
 min⁹ actōis diuinē ad extra nō sit necessari⁹.
Septimo est p̄ma. i. est radix z fundamētū
 emanationū z psonalitū. p̄prietatū z om̄ino p̄
 ma entitas int̄ oīa entia z i diuinis z creatu
 ris. **O**ctavo i ea est sūma fecūditas. i. memo
 ria pfecta ad pducēdū psonā vtrāq. **N**ā me
 moria quā dicit̄ intellectuā naturā dei dic

cū intellectu que secūda est respectu verbi.
Sed memoria quā dicūt spiratiū naturaz
 dei dīc cū voluntate q̄ est secūda respectu spi-
 rituſanci. **N**ono est in ea ſumma charitas
 id est. vna numero voluntas in trib⁹ pſonis.
 ⁊ p̄sequēs eadē volitio ⁊ volitū idē. **D**eci-
 mo est in ea ſumma liberalitas. i. cōmunicabi-
 litas ſue eſſentie ⁊ ois infinite pfectōis i dei
 tate i pſonis ſue bonitat⁹ ⁊ influēcie in
 creatureſ omib⁹ rebo pduct⁹. **U**ndecimo est
 in ea ſumma eq̄litas. i. pfectio p̄fis nō eſt ma-
 ior nec minor pfectio filij ſilr ⁊ ſpūſſci. nec
 filij eſt pfectio maioris vel minoris q̄ p̄ ſpūſſanci. **I**dē dicendū de ſpūſſci ſpectu
 p̄fis ⁊ filij. nec eſt deitas alia in filio ⁊ ſpūſſci
 q̄ in p̄fe nec eōuero. nec eſt p̄tas alia i
 patre q̄ in filio ⁊ ſpūſſci. nec maior nec mi-
 nor. **N**ec eſt duratio ſiue eternitas maior v̄l
 minor in p̄fe q̄ in filio ⁊ ſpirituſci. **D**uode-
 cimo eſt in ea ſumma germanitas. i. nature et
 eſſentie eſt ſumma vnitas. s. numeralis i trib⁹
 pſonis. ſimilit⁹ ⁊ talis vnitas eſt in om̄i pfe-
 cto eſſentiali i trib⁹ pſoniſ. nō aut in om̄i p-
 riorate notionali. **T**ertiodecimo eſt i ea ſu-
 ma ſformitas. i. eſſentialiū p̄prioratuz ſumma
 vnitas ⁊ idēritas ⁊ nulla diuersitas. voluta-
 tis ſcordia. nulla discordia. ſi ſalte debet di-
 ſcordia. opationū ad creatureſ in diuiniſ-
 bilitas. ⁊ oim effeſciū ſilis pducibilitas

Quartodecimo eſt in ea inlegapibilitas. i. pſo-
 na ſumma i exiſtēdo ⁊ vbiq̄ pñtiā exhibē-
 do ⁊ oia ogando. **E**manatioſes due ſunt i
 diuīs. s. generatio ⁊ ſpiratio. **G**eneratio eſt p-
 ducio ſubſtatifica p modū nature. **S**pira-
 tio eſt pductio ſubſtatifica p modū voluntat⁹.
Tres ypoſtaſes. i. ſuppoſita v̄l pſone ſunt
 in diuīs. s. p̄f ⁊ filij ⁊ ſpūſſanci. **S**equuntur
 q̄tuor relatioſes. s. paternitas. filiatio. pceſ-
 ſio. ſpiratio. **S**equunt̄ etiā q̄nq̄ notiones
 ſez innascibilitas. paternitas. filiatio. pceſſio
 ſpiratio. **P**aternitas eſt generatio actua. **F**
 iliatio generatio paſſua. **P**roceſſio eſt ſpiratio
 actua. **S**piratio eſt ſpiratio paſſua. **I**nna-
 ſibilitas eſt p̄prietas nobilitatis. s. a nullop-
 duci. **P**roperas pſonalis eſt q̄ pſona p̄prie ⁊
 principaliter innotescit. **E**t ſunt tres. s. pater-
 nitas. filiatio. ſpiratio paſſua. **P**otio eſt q̄ pſona
 innotescit ut diſtinguiſab alia.
Innaſibilitas innotescit p̄rem pncipaliter.
 p modū negatioſis. ⁊ ex pſequenti p modū po-
 ſicioſis. i. ſoncal plenitudis. **F**ili⁹ dī imago i
 vñ exp̄ſſa ſilicudo p̄fis. **F**ili⁹ dī ſib⁹ inq̄n-

tum eſt ſilicudo exp̄ſſina. **F**ili⁹ dī ſili-
 cūtū eſt ſilicudo ypoſtatica. **S**ed oili⁹ dici-
 tur imago ut ſilicudo ſformis. **D**ī ſib⁹ ut
 ſilicudo intellectual. **D**ī ſili⁹ ut ſilicudo na-
 turalis. **S**pūſſanci dī donū ut datū vo-
 luntariū ⁊ p̄cipiū. **D**ī ſpūſ ſe datū volūta-
 riū ⁊ primū. **D**ī charitas p̄fis ⁊ filij ut datū
 ypoſtaticū. **P**redicam̄ta q̄nq̄ vltia nō ſunt
 in deo q̄ p̄m̄t̄ p̄prie ad corporalia. **P**redica-
 mēta q̄nq̄ vltia attribuūt deo figurariue
Predicam̄ta q̄nq̄ p̄ma fm id q̄ eſt cōple-
 tiōis in eis ſunt i deo. ⁊ reduciſ ad duo. ſez
 ſubam ⁊ relatiōz. **J**o dicunt̄ duo modi p̄di-
 cādi in diuīs. s. p modū ſube ⁊ relatiōis. **P**re-
 dicare p modū ſube eſt p̄dicare de oib⁹ pſo-
 nis ſil ⁊ ſingillat⁹ ⁊ ſinglariet. **P**redicare ſo-
 fm relatiōz aut eſt nō dici de omib⁹. aut ſi dī
 plurib⁹ pluralit dici. **E**ſſentia diuina dī
 eſſentia inq̄tū cōicabilis in abstracto. ſz dicit̄
 ſuba inq̄tū cōicabilis in p̄creto. **H**ūt qn
 q̄ modi dicēdī ſil ⁊ q̄rēdi in diuīs. **Q**uis rō
 ne pſone. q̄ rōe hypostasis. q̄rōe notiōis. qd
 rōe ſube. qd ſiue q̄rōe eſſentie. **H**abitare
 deū in nob̄ eſt effectū ſpūſalē cauſare in nob̄
 cū acceptatōe p charitatē q̄ de⁹ nos hz ⁊ ha-
 beſ a nob̄. **T**ota trinitas aut in habitat i ho-
 mine. Deū apparere ē in ſigno ſenſibili exp̄ſ-
 ſe ſignificari. ut ſpūſanci appariſt i linguis
 igneis ⁊ colubā. **D**eū deſcedere dī vtrūq̄.
 ſez in habitare v̄l apparere. **D**eū mitti ē cū
 vtrōq̄ p̄dicco eternalit p̄duci. **D**eū ſedere
 in beatis eſt glificare beatos. **A**ppropriare
 aliq̄ pſoniſ diuīs eſt ipa cōia oib⁹ pſoniſ ad
 noticiā p̄prio pſonalū faciētia alicui pſone
 attribuere. ut p̄ri vnitatē. eternitatē. princi-
 piatiōz. oipotētā. **F**ilio veritatē ſpēm. exē-
 platiōem. om̄iſciām. **S**pūſanco bonita-
 tem. vſum. finē. volutatē. **U**nū eſt ens in-
 diuīſum i ſe. **V**erū eſt ens intelligibile. **B**o
 nū eſt ens cōicabile. **D**e⁹ eſt oipotēs. nō q̄
 poſſit ac⁹ culpabiles ut metiri. nec ac⁹ pe-
 nales i ſe recipere ut timere. nec corporales ut
 dormire. nec incoueniētes ut facere aliquę
 maiore ſe. **E**ſt inq̄d̄ pfecte ſe ⁊ proprie-
 oipotēs. i. potēs oia q̄ ſunt alicui potētia et
 potētia ſp̄le. **P**otētia cōplerā eſt q̄ non
 p̄t deficere nec ſuccubere nec idigere. **P**o-
 tētia incoplerā q̄ p̄t in peccādo deficere. i pa-
 tiēdo ſuccubere. i corporali actōne indigere.
Potētia diuīa eſt q̄ nec eſt de nibilo nec
 ſub aliq̄. nec eget aliq̄. nec culpabilita p̄t nec
 penaſia nec materialia. **S**apientia deī eſt illa

Declaratio terminorum theologie

q̄ l̄impidissime de cognoscit oia bona. ma-
la. p̄terita. p̄ntia. et futura. actualia et possibi-
lia. et p̄sequēs est infinita et incōp̄hēsibilis
nob̄. **S**apientia dei dicitur scia in q̄stū est cogniti-
ua oīm possibiliū. Dicitur visio respectu oīum
actualit̄ existētū. Dicitur approbatio in q̄stū est
respectu bonoꝝ. Dicitur p̄scientia in q̄stū est re-
spectu futuroꝝ. Dicitur dispositio in q̄stū est re-
spectu fiēdoꝝ ab ipo do. Dicitur p̄destinatio re-
spectu p̄miantoꝝ. Dicitur reprobatio in q̄ntuꝝ
est respectu dānādoꝝ. Dicitur lux in q̄stū est rō
cognoscēdi oia. Dicitur speculū in q̄stū est rato
cognoscēdi vīsa et approbata. Dicitur exemplar in
q̄ntū est rō cognoscēdi p̄uisa et disposita.
Dicitur liber vite in q̄stū est rō cognoscēdi p̄de-
stinata. **S**apientia dei est liber vite respectu
rer̄ et redētiū. Exemplar ytexunt. Spe-
culū vt cūntū. Lur respectu oīm. Ad ex-
emplar spectat ydea fm actū p̄uidēdi. Ver-
bū fm actū p̄ponēdi. Ars fm actū p̄sequēdi.
Rō fm actū p̄ficiēdi. Simplici di noticia
est q̄ cognoscit de bona et mala que sunt. fu-
erunt et erūt et p̄nt esse. q̄ etiā nūc̄ erūt.
Noticia visionis. est q̄ cognoscit de oia mala q̄
sunt fuerūt et erūt. Noticia approbatōis. ē
q̄ cognoscit fm bona q̄ sunt fuerūt et erūt.

q̄ cognolere in bona q̄ lumen erit et erunt.
Voluntas dei d̄ rōe regulata puidēria q̄
oia q̄ in vniuerso sūt irreprohensibilis guber-
nant. Dē est cā efficiēs mūdi. rōe cui⁹ est i
creatura vnitatis. mod⁹. et mēsura. Dē est cā
exemplar̄s mūdi. rōe cui⁹ est in creature veri-
tas. sp̄es. et numer⁹. Dē est cā finalis mūdi
rōne cui⁹ est in creature bonitas. ordo. et pō-
dus. Liber in⁹ scrip⁹ est dei eterna ars
et sapia. Liber foris scrip⁹ est mūd⁹ sensi-
bilis. Obedientia mera est qn̄ p̄ceptū ex se
solū obligat. nō ex aliq̄ alia causa. Ordo
angeloz fm Grego. est multitudo celstiaz
spirituū q̄ inter se in aliq̄ munere ḡte silant̄
sicat et i naturaliū donoz munere pueniūt.

Hierarchia diuina est ipa trinitas icrcara
Hierarchia angelica est angloz multoz
habitudo ad iuvicē in scia.actioē.deiformi-
tate.illuminađe.z in deū ascēlōe **Hierar-**
chia ecclastica est rez sacraz z rōnaliū ordi-
nata p̄tās.debitū in subdīs retinēs p̄ncipa-
tum. **Angel⁹** est substātia incorpea.intelle-
ctualis.sq mobil̄.arbitrio libera.đo fuiēs.
gra nō natura imortalitatē suscipiēs.i. anni-
hilationē.qz incorruptibilitatē p̄prie habet
ex natura. **Uima** est substātia spiritualis
corpi ys forma rectrix yuificatriꝫ accomo-

Data. et ad eternā beatitudinē p̄ncipalit ordinata. **S**ensualitas est potētia aie q̄ sensificat corpus. et mouet et appetit delectabilia corpori et refugit nocina. **S**ensus ē illa vis aie q̄ homo cognoscit res corporas p̄sentes.

Imagineat̄ ē illa vis aie q̄ intueſ res cor
porales absentes. **R**ō est illa vis aie qua
aia inter bonū ⁊ malū inter rez ⁊ falsum deſ
cernit infra ſe. **I**ntellect⁹ eſt illa vis aie q̄
aia apprehēdit res imateriales ⁊ intelligibiles

Portio aie superior est ipsa aia inq̄stū respicit superiora. **P**ortio aie inferior est ipsa aia inq̄stū respicit inferiora. **S**ensus cois est in q̄ oēs sensus particulares occurrit. **F**antasia est viri aie sensitiva q̄ cōponit formas nouas sīm similitudinez formaz a particularibz sensibz receperaz. **E**stimativa cilla vis aie qua dicim⁹ esse sagacitatē in bruis. **V**is in rūpe. **M**emoria est illa vis q̄ p̄fuat formas sensibilū spēz. **D**otina sensitiva ē vis q̄ aia singula mēmbra corporis mouet. **I**ntellectus speculatiu⁹ est ille q̄ exerceſt in speculatiōne veri. **I**ntellect⁹ practic⁹ est ille q̄ exerceſt in operatōe boni. **V**is animalis est illa q̄ animal corpora obiecta cognoscit ⁊ appetit.

Vis vitalis est vis motiva aeris in corpore animalium per arterias. **V**is naturalis est illa quae corpus animalia nutritur et conservat species. **V**is generativa est illa quae semina continet. **V**is irritativa est illa quae sensum in dividitur.

Tlitteraria est illa q̄ seruāt individualium. **D**raculū est cū in somnis apparet aliq̄ grāuis psona. vt de^o. sacerdos. l^o parēs. dēnūciāns aliqd euentur vel nō. faciēdū vel vitādū. **V**isio ē cū id q̄s videt qđ euēnit sic ut apparet. **S**omniū est figur^s tēcū r sine i^rterp̄atiōe intelligi nō p̄t. **I**n somniū est q̄ id qđ vigilātē fatigauerat le ingerit dormīti. **P**hārāma est qñ vix dormire cepit q̄s r vigilare se existimat. et videſ aspicere irruentes sup se. v̄l passim vagātes formas. discrepātes r varias. letas r turbulētas. **I**mago dei in natura rōnali est sitūtudo exp̄issa tē deficiēs in aliq̄ trinitatis increata. plūtēs in memoria. intelligētia. r voluntātē. **L**iberitas a coacriōe ē facultas rōis r voluntatis. cōsurgēs ex deliberatiōe pambula r voluntate adiūcta. r d^r libēz arbitriū. **L**ausa ē p̄ncipiū. pductiū. **R**ō causalē est regula diri- ges ipm efficiēs in pductiōe. q̄ regla eidē in deo in creatura forma naturalē. **R**ōnes causales sūt forme ideales. **R**ōnes seminales sūt forme naturales. **R**ō p̄mordialis est

rō causalis. tñ cū respectu ad dñm vt pñmum pñcipiū. **Vestigium** dei est creature rñtás dñi in rñibz oī creature cōibz. vt est vñitas veritas. bonitas. **Silitudo** ē pñformitas dñi in gratiis. ve fide. spe. charitate. **Ima** go creatoīs pñsistit in tribz potētis aīe z vni tate sube. ita q̄ memoria repñtat pñrem. ite/ ligetia filii. z volūtas spñscm. z vñitas sub stacis repñtat vñitatē dñiae essentie. **Ima** go recreatioīs pñsistit in tribz pñtutibz theolo gicas z vñitate grē gratū faciētis. ita q̄ fides repñtar filii. spes pñrem. charitas spñscm. vñitas grē vñitatē essentie. **Ima** go glori ficationis pñsistit in tribz dotibz z vñitate glie ita q̄ apta visio repñtar filii. **Secura** tētio repñtar pñrem. **Perfecta** dilectio spñscm. **Unitas** glie repñtar vñitatē essentie. **Da** lum est pñatio modi. spēi. z ordinis. **Nā** cre acuta spaf ad dñi in rñne effect̄ cause effi ciētis. formal. z finalis. z rñne pñmi h̄z rñem modi. rñne scđi h̄z rñem spēi. rñne tertii ha ber rñem ordinis. **Malū** culpe est caren tia debite honestat̄. **Malū** pene ē abstine tia debite delectatioīs cū sensu sui contrarij.

Malū pugne est culpa. dyabolo i instigā do. z est pena iusto in repugnādo. **Malū** fm se z in se est qđ nullo mō pōt bñ fieri. vt odii dei. **Malū** in se sine in genere qđ ali quādo pōt bñ fieri. vt occidere hoīem. **Da** lum ex circūstātia est malū qđ in se est bonū tñ ppter aliquā circūstātia annetā sit maluz.

Lēptare est pbare. **Peccātū** originale est carētia debite iusticie p̄ inobedientiā ade fa cta. quā comitaz carentia visionis diuine.

Pctim actuale est carētia debite iusticie fa cta p̄ inobedientiā p̄prie volūtatis. **Pctim** veniale ē amor volūtatis in creatura citra dñi. **Pctim** mortale est inobedientia māda tor diuinor. **Delictū** est trāsgressio p̄c proz affirmatiōz. **Comissum** ē trāsgres sio p̄ceptoz negatiōz. **Preceptū** affirma tū est qđ ordinat qđ debeat fieri. **Prece ptuz negatiū** est qđ ordinat qđ nō debeat fieri. **Ignorātia** negatiōis est simpliciter aliqd nō scire. sic brutū nō scit dñi. **Ign** orātia pñatiōis est ignorare aliqd postē sci ri potuit z tenebat scire. **Ignorātia** dispo sitiōis est nō scire veritatē z cu h̄ tenere oppo sitā falsitatē. **Ignorātia** simplex est nesci re q̄ tenet hō scire. sc̄ tñ aliqd s̄z nō sufficiet. **Ignorātia** crassia sine supina est nesciētia coz q̄ tenet scire z nō yelle aliquē labore sub

fre vt sciat. **Ignorātia** affectata ē nolle sci re ea ad q̄ tenet. **Pctim** cordis est trāsgres sio legis diuine p̄ iordinatōem intrinseci mo tus mētis. **Lōsensus** ē nuc volūtatis spon tane. **Lōscītia** est naturale iudicatoriū qđ faciendū v̄l nō faciendū sit. **Perplexi** tas est innolutio int̄opposita. ita q̄ videt sp̄ vergere in p̄ctim quācūq̄ p̄te eligat. **Lōtē** tio est vitat impugnatio cū p̄fidētia clamo ris. **Mendaciū** est falsa signatio voc̄ cū intētione fallēdi. **Jurare** est dñi inuocare in testē sue locutoīs. **Periuriū** est mēdaciū iuramēto firmatū. **Adulatio** est fimo lau dis alicui exhibit̄ intētione placēdi. **Da** ledicere est alicui plagas v̄l penas h̄bo op tatiuo impcari. **Detractio** est fame alienē denigratio. **Pctim** opio est trāsgressio le gis diuine p̄ inordinatiōez extrinseci motus.

Hupbia est amor v̄l appetit̄ p̄prie excel lenti. **Inanis glia** ē amor laudis p̄prie ppter excellētiā apparēt. **Inobedientia** ē vo lūtas singēs minoratōz potestat̄. nolēs s̄b lacere supioribz i debijs. **Jactātia** ē volūtias ppter apparētiā p̄priā potestatē ostēdens.

Hypocrisis ē volūtas p̄ spēm sanctitat̄ se simulās fallacie in agto z vñlē agēs in oc culto. **Inuidia** est dolor v̄l odii felicitat̄ alienē. **Odiū** est volūtas affectas primo malū. vt careat bono qđ ip̄m odietē tristat.

Insurratio ē volūtas loquēdi semians discordias int̄frēs. **Ira** est mor̄ z fernoz sanguis circa cor ex evaportatiōe fellis ppter appetitū vindicē. **Fellea passio** est subitus animi mor̄ ipatiēs lesiōis. **Mania** ē ma nēs ira. **Lot̄** est obfusatio oportuni tēpis ad vindictā. **Rixa** ē audax volūtas vindi cādi in iniuriā fac̄pcedēs. **Lōtumelia** est volūtas vindicās p̄exprobratōz maloz.

Blasphemia ē volūtas se vindicās p̄ op probriū deo vel sancti illatū. **Accidia** ē te diū opandi bonū. **Insullanimitas** est vo lūtas immoderate meruens grauedinē in ag gressu agēdoz. **Desperatio** est volūtas g uedinē repñmēs de adiutorio ad p̄ficiēdū bo nū diffidēs siue de remuneratiōe diuia dif fidēs. **Torpor** est volūtas grauedinis i patiēs. tepida ad explēdū inchoata. **Aua ricia** est amor immoderat̄ habēdi. **Pro digalitas** ē supfluitas q̄ dat nō dāda. **Furtum** ē auaricia rapiens vel retinēs rē inuitō dño. **Rapina** ē auaricia violēter occupās rē alienā. **Usura** est auaricia achrēs p̄ mu

Declaratio terminorum theologie

tus aliqd pter sorte. Symonia est auaricia studiose appetere viderem et emere spūalia vel spūali annērum. Prodicio est volūtas p deceptionē domesticorū acqrendis inhibans.

Fallacia est volūtas p ūba decipiēs pri- mū causa lucrādi. Fraus est volūtas p/fectū primi decipiēs ppter terrenū emolu- mentū. Sula est immoderat̄ amor edendi.

Luxuria est occupiscēta nimia expiende voluptr̄. Pctm ignorātia est omisio de bīte scie. Pctm ex ignorātia est pctm qd cōmittit ignorātē. et si nō fuisset ignorātia nō fuisset cōmissū. Pctm ex industria ē auer- sio volūtatis malignant̄ a sume clementē dō.

Pctm ex infirmitate est auersio volūtatis male humiliata. v̄l male in amore accense.

Pctm in deū dī impietas. Pctm in pri- mū dicit iniq̄as. Pctm in seipm dī impu- ritas. Idolatria est falsa et supst̄tiosa pre- statio maiestatis diuine in ydolo. Aposta- sia est temerari⁹ a statu fidei vel obedientie vel religionis recessus. Scisma est illici- ta dissensio eoz iter quos debet esse vnitas.

Heresis est recessus a ūba fide. Diuina- tio est supst̄tiosa inuestigatio psc̄tie futu- rōz. Algorāmācia est diuinatio facta ī ca- daverib⁹ mortuōz. Hcomācia est diuina- tio facta ī terra. Idromācia est diuinatio facta ī aqua. Aeromācia est diuinatio fa- eta ī aere. Piromācia est diuinatio fa- eta ī igne. Daleficū est mulic̄ op̄. vel ligatura alicui⁹ rei ī damnū vel cōmoduz alicui⁹ homis. Sorilegiū est diuinatio p sortes. Auguriū est diuinatio p garritus vel gest⁹ auiū. Prestigiū est p qd dyabolic⁹ illusionib⁹ oculi hoiz pstringunt ne possint cernere rez. Hypocrisis est velle videri q̄ lis nō est. Gratia generalis dicit adiutoriū diuinū. creature liberaliter et gratis im- pēsum ad quēcūq̄ aciū indifferēter. Brā gratis data ē adiutoriū diuinū datū ut q̄s pparet se ad suscipiendū spūllanci donum q̄ pueniat ad statū meriti. Brā gratū faci- ens est adiutoriū diuinū datū ad merēduz.

Fides est habit⁹ q̄ credunf ea q̄ nō videt̄. Spes est ūt⁹ q̄ spūlia et eterna bona cū fiducia expectant̄ ppter pfectiā meritorū pcedentū et grām diuinā. Charitas est ūt⁹ q̄ diligēt de⁹ ppter se et p̄xim⁹ ppter deūz.

Amor est naturalis affectio communis ra- tionalib⁹ irrationalib⁹. Dilectio est affe- ctio rōnaliū et intellectualiū. Prudētia est

noticia eoz que sunt agēda et eoz que sunt vſ- tanda. Demoria est noticia pteritorū vī p- terita sunt. Intelligētia prudētia est noticia p̄sentiū. Prudētia est noticia futuro- rum. Circūspectio est cautela pterioruz vicioz. Cautio est discretio virtutis a vicio spēm virtutis pferente. Docilitas est prudē- tia erudiēti impitos. Tēperātia est doma- tio libidinū et oīm maloz motū. deo homi- nē incorruptū cōseruās. Lōtinētia tpan- tie est regimē cupiditat̄ p̄siliū gubernatorōz.

Clemētia est ūtus p quā animū in odium alicui⁹ temere p̄citat̄ benignitate remittit.

Modestia est ūtus q̄ pudor honestat̄. cōparat purā et stabile auctoritatē. Verecū- dia est obfutatio honestat̄ in gestu et verbo.

Fortitudo est magnaz rex appetitio et bu- milii ptemptio. et cū humilitate laboz ppe- sio. Dagnanimitas ē difficiiliū spōranea et rōnabilis aggressio. Fiducia est certa spes animi pducēdi ad finē rem inchoatā. Se- curitas est habit⁹ fm quē imminētes incō- moditates et rei inchoate affines nō formi- dāt. Magnificētia ē magnaz rex et excelsa- rum cū aimī ampla quadā et splendidissima ppositiōe cogitatio atq̄ administratō. Lo- stantia est stabilis in bono pseuerātia. Pa- tientia est equanimis maloz tollerātia.

Fidētia est in magnis et honestis firma fi- ducia et tuta collocatio. Perseverātia est finalis pmanētia in bono. Justicia est ūtus qua sibi deo et p̄ximo quod suū est tribu- itur. Seueritas est ūtus debito suplico coercens iniuriā. Liberalitas est ūtus be- neficioz erogatrit. Latria est cult⁹ soli deo debūt⁹. q̄ sit fide spe et charitate. Dulia est seruū creature debūt⁹. Iperdulia est ūtus vel cult⁹ excellētib⁹ creatur̄ debūt⁹. Re- uerētia est viri⁹ q̄ psonis granib⁹ et platoe v̄l officio sublimas debūt⁹ cult⁹ reverētē impe- dit̄. Pietas ē viri⁹ q̄ p̄sanguineis et patre beniuolis diligēs cul⁹ impēdit̄. Grauit̄ie est beneficia ingi memoria recordari et possibilis repēdere. Vindictario est ūt⁹ q̄ omē iniustū repellit et debite punit̄. Obf- uatia ē virt⁹ q̄ ssupiores honorifice tractat̄.

Veritas ē virt⁹ q̄ rebo cor et ūba p̄corda/ re iubent̄. Innocētia est ai puritas abho- renz oēm illatiōz iniurie deo sibi et proximo.

Amicicia est dilectio alicui⁹ p̄xim⁹ p̄bo- nū ipi⁹ p̄ximi. Lōcordia est volūtatum et actionū p̄formitas. Disericordia est cō-

passio misericordie et indigentie primi. Disciplina est conuersatio honesta. cui pax est non age re malum. sed studet in bonis suis actibus irreprehensibilis apparere. Obedientia est obtemperatio voluntati superioris secundum regulas legis divine vel humanae. Et huius est amor equalitatis in his in quibus equitas esse debet. Quod templatio est clara et libera propicacia ad cognoscendum diuinam sapientiam et priorem et naturalem possibilitatem. Oratio est ascensus mentis in deum. Huius est expressio desiderij directi in deum ad bonum adipiscendum. Malum remouendum formata per verbum interius et exteriorum. Sacramentum est materia elementum oculis subiectum. similitudine representans institutionem significans. significatio gratia conferens. Baptismus est tinctio corporis exterior facta sub forma verborum prescripta. Confirmationem est signatio hominis baptizati in fronte facta ab episcopo ad roborandum hominem in fide.

Eucharistia est vera et realis presentia corporis et sanguinis Christi sub speciebus panis et vini. Penitentia est absolutio hominis peccatorum penitentis a sacerdote. clavis non errante. pena eterna in temporali diuina auctoritate consumante. Unctio extrema est unctio hominis infirmi a sacerdote in remissionem venialium peccatorum. Ordo est signaculum quo spiritualis potestas traditur ordinato. Matrimonium est viri mulierisque contractio maritalis inter legitimas personas individualiter vita consuetudinaria seruans. Premium substantiale consistit in visione. fruitione. tentione. vincere summi boni. Premium cōsubstantiale consistit in gloria corporis. Premium accidentale consistit in quadam decoris speciali superaddito. Et dicitur aureola. Aurea est ipsa beatitudo substantialis. Aureola est gloria incorruptionis secundum perfectum trium virium aie in carne operantium. vis irascibilis. concupisibilis et rationalis. Aureola virginum est gloria de incorruptione carnis. ardentate incorruptione mens.

Aureola martyrum est gloria de iniuncta sustentia mortis per fidem vel iustitiam. Aureola predicatorum est gloria de incorruptione doctrine ad alterum prolatum mente verbo et exemplo. Hec sunt charissime frater paucula que per visa et exercitio tibi relinquimus postquam donec te iterato videro latitudine tibi exponam.

Explicit declaratio terminorum theologie.

Incepit summa sancti Hieronimi de eius sententia et invisibilitate et immensitate dei. que ascribitur.

Ruipotens deus pater et filius et spiritus sanctus unus est atque trinus. unde videlicet extat in natura. trinus in personis. solus immutabilis. solus incircumscribens incorporeum et immortalis. ubique pars est latens. ubique totus est immutans. Invisibilis est. quia in essentia sua videri non potest apostolo testante qui ait. Non vident nulli homines nec videre potest. Et in euangelio. Deum nemo vidit usque. Incorporeus est. quia nullis membrorum lineamentis compositus sive copaci existit. sicut veritas in euangelio dicit. Spes est deus. et eos quae adorant eum in spiritu et fide oportet adorare. Immutans est quia quantum est vel qualitas a nullo etiam metiri potest. Qui salomon in sua oratione supplicans ait. Si celum et celi celorum te non capiunt. quanto magis et dominus ista quam edificauit. Incircumscribens est quia circumscribi non potest. Inlocalis est. quia de loco ad locum nequaquam transire negatur quilibet retinet. ipso de se per Itaiam testimonium probabente. Celum sedes mea est terra scabellum pedum meorum. Ecce Hieremias. Non celum et terram implo. Qui immensitate prophetam in psalmo confitens ait. Si ascendero in celum tu illuc es. et ceterum. De cuius immensitate adhuc in libro Job scriptum est. Excelsum est celo. et quid facies. profundior inferno et unde cognosces. Longior est terra mensura eius et latior mari. Quia enim celum et terram implet. perculubio nullus locus est ab eius presentia absens. Supponit omnia quippe est regendo atque impando. Subitus est omnia sustinendo atque porrando. non pondere laboris. sed infatigabili scientiae. Immutabilis est. quia ab eo quod est. mutari non potest. ipso dicente per Malachiam prophetam. qui ait. Ego domini et non mutor. Ideo deus immutabilis est quia in natura eius ira. furor. persona. oblitio. recordatio et talia his similia non accidunt. Simplex enim natura est immutabilis et imprimita. Neque aliud iper aliud quod habet. sed ipsum est quod habet et quod est. Immortalis est. quia nullo modo mori potest. apostolus dicente. Qui solus habet immortalitatem. lucis habitat inaccessible. quem videt nullus homo. nec videre potest. Ubique autem sacra scriptura sparsis per diuinos libros in dominus motus ai secundum humana membra describit. id est caput. capillos. oculos. palpebras. aures. narem.